

Hulevesitulvariskien arviointi Raision alueella

Infralautakunta 29.10.2024

386/00.04.00/2024

Valmistelija: yhdyskuntainsinööri Susanna Väinölä,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Yleistä

Tulvariskien hallintaa koskevalla lainsäädännöllä pyritään vähentämään tulvariskejä ja ehkäisemään ja lieventämään tulvista aiheutuvia vahingollisia seurauksia sekä edistämään tulviin varautumista. Vuonna 2010 voimaan tulleet laki (620/2010) ja valtioneuvoston asetus (659/2010) tulvariskien hallinnasta koskevat vesistö-, merenrannikko- ja hulevesitulvien hallinnan suunnittelua.

Vesistö- ja merenrannikkotulvien osalta suunnitteluvastuu on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla (ELY-keskuksilla) ja hulevesitulvien osalta kunnalla. Säädöksiin on tehty vähäisiä sisällöllisiä muutoksia 2020 ja 2021. Edellä mainitut säädökset edellyttävät, että kaikki kunnat tarkistavat edellisellä suunnittelukierroksella vuonna 2018 tekemänsä hulevesitulvariskien alustavan arvioinnin tai tekevät sellaisen, mikäli arviointia ei syystä tai toisesta ole aikanaan tehty. Tulvariskilain (620/2010, 20 §) mukaan tulvariskien alustava arviointi ja merkittävien tulvariskialueiden nimeäminen tarkistetaan tarpeellisin osin kuuden vuoden välein.

Alustavan arvioinnin pohjalta kunnat nimeävät mahdolliset merkittävät tulvariskialueet. Kuntien tulee tarkistaa tai tehdä arviointi sekä nimetä mahdolliset merkittävät tulvariskialueet 22.12.2024 mennessä. Ennen arviointia koskevan päätöksen tekemistä ja mahdollisten hulevesitulvariskialueiden nimeämistä, asiaa koskeva ehdotus on pidettävä kunnassa julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan.

Huletulvariskin merkittävyyden arviointi

Arvioinnin tarkoituksena on arvioida alueen hulevesitulvariskejä ja niiden merkittävyyttä. Hulevesitulvariskien alustava arviointi tehdään toteutuneista tulvista sekä ilmaston ja vesiolojen kehittymisestä saatavissa olevien tietojen perusteella ottaen huomioon myös ilmaston muuttuminen pitkällä aikavälillä (620/2010, 7 §). Alustavan arvioinnin perusteella kunta tekee päätöksen, jossa nimeää merkittävät hulevesitulvariskialueet tai toteaa, ettei sellaisia ole kunnan alueella.

Hulevesitulvariskien alustava arviointi tehdään toteutuneista hulevesitulvista sekä ilmaston ja vesiolojen kehittymisestä saatavissa olevien tietojen perusteella ottaen huomioon myös ilmaston muuttuminen pitkällä aikavälillä.

Tulvariskin merkittävyyttä arvioitaessa otetaan huomioon tulvan todennäköisyys sekä seuraavat tulvasta mahdollisesti aiheutuvat yleiseltä kannalta katsoen vahingolliset seuraukset:

- 1) vahingollinen seuraus ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle;
- 2) välttämättömyyspalvelun, kuten vesihuollon, energiahuollon, tietoliikenteen,

tieliikenteen tai muun vastaavan toiminnan, pitkäaikainen keskeytyminen;
3) yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja turvaavan taloudellisen toiminnan pitkäaikainen keskeytyminen;
4) pitkäkestoinen tai laaja-alainen vahingollinen seuraus ympäristölle; tai
5) korjaamaton vahingollinen seuraus kulttuuriperinnölle.
Tulvariskin merkittävyyttä arvioitaessa otetaan huomioon myös alueelliset ja paikalliset olosuhteet (tulvariskilaki, 8 § ja 19 §). Indikaattorit on määritelty liitteessä 1.

Tulvariski muodostuu vahingollisten seurausten lisäksi myös tulvan todennäköisyydestä. Mahdollisten tulevaisuuden hulevesitulvien osalta arvioinnin perusteena on keskitetysti Suomen ympäristökeskuksessa (Syke) laadituissa yleispiirteisissä hulevesitulvakartoissa käytetty tapahtuneiden rankkasateiden havaintoihin pohjautuvaa harvinaista, noin kerran sadassa vuodessa toistuvan rankkasateen aiheuttamaa hulevesitulvaa.

Huomioitava on, että ilmastonmuutoksen myötä sademäärät kasvavat ja rankkasateet voimistuvat. Sademäärien ennakoitaan kasvavan noin 5–10 % vuosisadan loppuun mennessä. Kesällä kovimmat rankkasateet voivat voimistua 10–25 %.

Yhteenveto

Raportti on käynyt laadintavaiheessa kommentoitavana Raision kaupungin organisaatiossa ympäristöpalveluilla, maankäyttö -ja asumispalveluilla ja infrapalveluilla ja tämän lisäksi pelastustoimella ja Raision vesi Oy:llä.

Raision kaupungin alueella ei ole esiintynyt hulevesitulvia, joista olisi aiheutunut tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010) 8 §:ssä tarkoitettuja yleiseltä kannalta katsoen merkittäviä vahingollisia seurauksia. Tehdyissä tarkasteluissa ei myöskään löydetty kohteita, joissa yleiseltä kannalta katsoen merkittävä hulevesitulva olisi todennäköinen.

Arvioinnin perusteella todettiin kuitenkin, että Raision kaupungissa on monta hulevesitulvaherkkää aluetta, joissa mahdolliset hulevesitulvat voivat aiheuttaa oleellista haittaa kaupungin toiminnalle tai omaisuudelle, mutta lain mukainen merkittävyyden kynnyks ei ylity. Näillä alueilla hulevesitulvariskien merkittävyyttä tullaan tarkemmin selvittämään sekä kehittämään riskisenhallintaa.

Esittelijä	Tekninen johtaja Timo Oja
Päätösehdotus	Infralautakunta asettaa raportin "Hulevesitulvariskien arviointi Raision alueella" julkisesti nähtäville.
Päätös	